

Ahlak- Toplumdaki Uyumun Temelidir.

Ahlak, yazılı olamayan toplumsal yaşamını yöneten ve şekillendiren içsel ilkelerdir. Zengin kişiyi düşünelim. Eğer bu kişi servetini birilerini aldatmadan, dolandırmadan veya çalmadan kendi çabalarıyla çalışarak kazandıysa bu servet ahlaki değeri yüksek olan bir servet olacaktır.

Etik ihlaller

- Araştırmanın tasarım aşamasında ; araştırmacının başkasının fikrini kendi fikri gibi planlaması görmekteyiz.
- Araştırmanın yürütülme aşamasında; araştırmacıların deneyimsiz olmaları ve yetersiz bilgiye sahip olmadıklarından dolayı hatalar yapmaktadırlar. Katılımcılar araştırmayı istediği yönde ilerletmek istediği için bazı yanıltmalarda yapmaktadır.
- Yazım ve yayın aşamasında; bu aşamada gerçekte olmayan atıfların yapılması, kaynakların şişirilmesi, yapılmamış çalışmaları yapılmış gibi gösterilmesi gibi yanıltmalar yapılmaktadır.

Etik dışı davranışlar

- Aşırmacılık
- Uydurmacılık
- Çarpıtma
- Yayın tekrarı
- Dilimleme
- Destekleyenleri belirtmeme
- Yazarlık hakkı / hayali yazarlık

1.Aşıırma (Plagiarism)

Aşıırma olarak ele alınan etik ihlal için haksız kullanma, kendi adına geçirme, intihal, korsanlık gibi terimler de kullanılmıştır. Temelde aşırma; başkalarına ait olan araştırma verilerinin olduğu gibi, kaynak göstermeden ve kendi araştırma verileriymiş gibi yayımlamasıdır.(Kansu, 1994; Plagiarism, 2019)

Etik- Toplumdaki ve Sosyal Düzendeki Uyumun Temelidir.

- Etik: değer ve ahlaktan farklı olarak yazılıdır ve toplumda yaşaam politikasıdır. Toplumdaki düzeni korumaktadır.Örneğin insanlığın ve yaşam/enerji kaynaklarının sürekliliğini sağlamak için toplumda bir düzen kurulmalı ve sürdürülmelidir. Kişilerin kaynakları korumaya ve sürdürmeye yönelik ilkelere uygun yaşaması etik hareket etmektir. Etik ilkeler tüm insanlık için geçerlidir yani evrenseldir ama ahlak ya da değerler evrensel değildir.
- Etik ilkeler dinden dine veya toplumdan topluma farklılık göstermemektedir.

Aşırmayı aşağıdaki şekillerde de tanımlayabiliriz:

- ◉ **Korsanlık (Piracy):** Başka birisine ait yapıtı olduğu gibi alarak kendi adıyla sunmak.
- ◉ **Fotokopi (The Photocopy):** Belli bir kaynaktan hiçbir değişiklik yapmadan bir bölümü almak.
- ◉ **Fazla Mükemmel Alıntı:** Yazarın birebir alıntı yaptığı kaynağa atıf yapması fakat doğrudan eğitim yaptığını göstermemesi veya tırnak işareti koymayı önemsememesi.
- ◉ **Unutulan Atıf veya Yanlış Bilgilendirme:** Alıntı yapılan kaynağa ilişkin hiçbir bilgi vermemek veya verilen bilgilerin kaynağa ulaşılmaması için eksik verilmesi.
- ◉ **Mevcut Yazı:** Alanyazında bu terimi elde bulunan kaynakları sadece farklı kelimeler kullanarak kendine ait gibi göstermek veya başka kaynaklarda yer alan bilgileri kısmen değiştirerek başkalarına ait araştırma sonuçlarını ya da düşüncelerini atıf vermeden kendisininmiş gibi sunmak.
- ◉ **Becerikli Atıf Yapma:** Yazarın tüm kaynaklara atıf yapması, tırnak işareti kullanması fakat araştırmanın hiçbir orijinal fikir içermemesi.

2.Uydurma (Fabrication)

Deney veya gözlemle elde edilmemiş verileri kullanmak, yapılmayan bir araştırmayı yapılmış gibi göstermek ve sahte bulgularla araştırmayı desteklemek vb. davranışlar olarak tanımlanmaktadır.

I

3.Saptırma veya Çarpıtma (Falsification)

- Yapılan bilimsel araştırma ve uygulamaların sonuçlarını bilinçli olarak değiştirmek,
- Bilimsel araştırma ve uygulamaları, sonuçlarının niteliğini bozacak derecede farklı bir biçimde sunmak,
- Kullanılmayan bir araştırma materyalini ve/veya aracını kullanılmış gibi göstermek,
- Araştırma sürecini, sürecin niteliğini değiştirecek biçimde olduğundan farklı sunmak,
- Araştırma kayıtlarını kasıtlı olarak değiştirmek,
- Kanunlarda belirtilen eser özellikleri, eser sahiplerinin hak ve sorumlulukları gibi maddelere aykırı davranmak.

4.Yayın Tekrarı (Dublication)

Aynı araştırmayı veya makaleyi bilgi vermeksizin yeniden diğer yayın organlarına göndermek ya da yayımlamaktır. Yayın içeriğinin birden fazla uzmanlık alanını ilgilendirdiği, yayının farklı bir dilde yayınlanmasında yarar görüldüğü vb. durumlarda yayın tekrarı, bazı kurallara uyulması koşuluyla, kabul edilebilir. Bu tür durumlarda her iki yayın organından onay alınması ve ikinci yayında ilk yayın yerine ilişkin bibliyografik bilgilere mutlaka yer verilmesi gerekir.

5.Dilimleme (Salami/Slicing)

Bir araştırmamanın sonuçlarını, araştırmamanın bütünlüğünü ve niteliğini bozmadan tek bir makale olarak yayınlamak olanaklı iken parçalara ayırarak iki veya daha çok sayıda yayın yapmak.

6. Destekleyenleri Belirtmeme

Destek alınarak yürütülen araştırmaların yayınlarında destek veren kişi, kurum veya kuruluşlar ile onların araştırmadaki katkılarını açık bir biçimde belirtmemek.

Bu hem etik bir sorumluluk olan, destekleyen kişi ve kuruluşların adlarının da yayınlara birlikte duyurulması anlamında, hem de araştırmanın yapılmasında ve ulaşılan sonuçlara destekleyen kişi ve kuruluşların – istedikleri sonuçların elde edilmesi konusunda – yönlendirici olup olmadıklarının saptanması bakımından önem taşımaktadır. Bu nedenle destekleyenlerin belirtilmemesi araştırmada bilimsel yanıltmaca olarak nitelenmektedir.

7.Yazarlık Hakkı/Hayali Yazarlık

- Araştırmaya ve/veya yayına aktif katkısı olmayan kişileri, konumları ya da sıfatları nedeniyle, yazarlar listesine almak,
- Araştırmaya açık ve araştırmanın gidişi açısından önemli bir aktif katkısı olmayan kişilerin adını yazarlar listesine koymak veya yazarlıkla bağdaşamayacak katkılarına dayanarak yeni yazar (veya yazarlar) eklemek veya yazar sıralamasını değiştirmek,
- Araştırma ve makalede ortak araştırmacı ve yazarlardan araştırmada ve/veya makalede aktif katkısı bulunanların isimlerini çıkarmak,
- Yazar sıralamasını gerekçesiz veya uygun olmayan bir biçimde değiştirmek,
- Araştırmaya katılanları, yazarlar listesinde araştırmaya aktif katkılarına göre sıralamamak,
- Araştırmaya katkısı açık bir biçimde diğerlerinden az olan birini yazarlar listesinde daha üst sıralara koymak.

Akademik Alanda En Sık Başvurulan Etik Dışı Davranışlar

Bilimsel çalışmalar için “ya yayınla ya da yok ol” anlayışı oldukça yaygın olarak kabul edilen bir düşüncedir (Smith, 2003). Bu görünüşe göre yayımlanmamış veya toplumla paylaşılmamış bilimsel çalışmalar değerli kabul edilmemektedir. Bu nedenle araştırmacılar çalışmalarını daha hızlı ve kolay yayımlatmak için bir takım etik ihlallere başvururlar. Ancak bu davranışlar yayını değerli hale getirmekten ziyade birlikte araştırmacıyı da değersizleştirir.

Etik- Toplumdaki ve Sosyal Düzendeki Uyumun Temelidir.

- Etik; değer ve ahlaktan farklı olarak yazılıdır ve toplumda yaşaam politikasıdır. Toplumdaki düzeni korumaktadır.Örneğin insanlığın ve yaşam/enerji kaynaklarının sürekliliğini sağlamak için toplumda bir düzen kurulmalı ve sürdürülmelidir. Kişilerin kaynakları korumaya ve sürdürmeye yönelik ilkelere uygun yaşaması etik hareket etmektir. Etik ilkeler tüm insanlık için geçerlidir yani evrenseldir ama ahlak ya da değerler evrensel değildir.
- Etik ilkeler dinden dine veya toplumdan topluma farklılık göstermemektedir.

Değerler

Değerler insan ilişkilerinde uyumu sağlar.

Ahlak

Ahlak, toplumsal düzeni sağlar. Yazılı kuralları yoktur ve toplumdan topluma, dinden dine farklılık gösterebilir.

Etik

Etik, toplumsal ve sosyal düzeni oluşturan yazılı ilkeler bütünüdür ve toplumdan topluma, gruptan gruba değişmez evrenseldir.

AHLAK NEDİR?

- Ahlak: TDK tarafından "insanın doğuştan getirdiği ya da sonradan kazandığı bir takım tutum ve davranışların tümü" ve "kişide huy olarak bilinen nitelik; iyi ve güzel olan nitelikler" olarak tanımlanmaktadır.
- Ahlak töre ile aynı anlama da gelebilmektedir.
- Ahlak ya da töre, insanın toplum içindeki ilişkilerinde gelişen saygı ve birbirini benimseme süreçlerinde oluşan ve kendilerine norm olarak geçerlilik tanınan, bağlayıcı eylem modellerini içermektedir.
- Ahlak, toplumun iyi ya da kötü olarak kabul ettiği davranışların belirlendiği kurallardır.

ETİK NEDİR?

- Flew etiği, ahlaki değer ve kuralı konu alan bir felsefe kuralı; Budak ise kişilerin davranış kurallı doğrultusunda bir yargıda bulunmalarını amaçlayan aynı zamanda inanç sistemini araştıran bir felsefe dalı olarak açıklamıştır.
- Etik, felsefenin bir disiplini olup iynin ne olduğunu araştıran; insanın olup bitenler karşısında takındığı tavırları çözümleyen, "ne yapmalıyız?" sorusuna aranan cevapları temellendiren; eylemde bulunma ile bilme, eylem ile bilgi arasındaki ilişkileri inceleyen felsefe dalıdır.
- Etik TDK tarafından "tre bilimi, ahlak" olarak açıklanmaktadır. Resnik etik davranışını yönlendiren ve sergilenecek davranışın standartlarını belirleyen öge olarak açıklamıştır.

ETİK NEDİR?

Aydın'ın etik ve ahlak arasındaki ayrımına ilişkin görüşleri:

- Etik geçmişten bugüne ilişkin doğru ve yanlış ölçülerin anlatımıdır.
- Etik ahlak kurallarının ve değerlerin incelenmesi sonucu ortaya çıkmaktadır.
- Etik, ahlak felsefesidir. Ahlak ise etiğin araştırma konusudur.
- Ahlak bir toplumsal oluşma, sınıfa, kerime özgü, tarihsel ve somut olarak belirlenmiş davranış biçimlerinin tümüdür.
- Ahlak görecelidir. Ahlak toplumdan topluma değişir.

Sonuç olarak etik ve ahlak arasında şu iki noktada net bir ayrım yapılabilir. Etik, doğru ile yanlışın ayrıştırılmasında bilimsel yöntemleri kullanır. Ahlak, toplumlar arasında hatta bir toplumdaki ögeler arasında bile farklılık gösterebilirken; etik, toplumlar arasında değişiklik göstermemekte bir diğer ifade ile etik evrensel kuralları içerirken ahlak toplum ve zaman bağlamında değişiklik gösterebilmektedir.

Etik

- Toplumsal veya kişisel yaşamlarda eylem olarak izlenebilen davranışların üzerindeki ayrıntılı düşünce alanıdır.
- Etiğin kapsamı ahlakı, çeşitli özelliklerine göre ayırtırmak ve objektif bir düşünce şekli ortaya koymaktır.
- Ahlaki yargıları analiz ederek ne anlatmak istediğini ortaya koyma görevini üstlenir.
- Etik eleştirel bir yaklaşımla olayları irdeler
- Etik ayrıntılı düşünme eylemi olarak düşünüldüğünde, genel olarak "adalet, özgürlük, haz, irade, mutluluk, yarar, gereklilik, erdem, değer, ödev, iyi, kötü, sorumluluk, eşitlik, yükümlülük" gibi kavramların anlamlarını açıklar. Yani ahlak dili olarak açıklanabilir.

Ahlak

- Toplumsal ve kişisel yaşamlarda eylem olarak izlenebilen davranışlardır.
- Ahlak belirli bir ahlaki anlayışın savunulması görevini üstlenir.
- Ahlaki yargıları ortaya koyar.
- Ahlak kural koyar.
- Yalnızca ahlak öğretilerine yönelik bir düşünme eylemidir.

İLKE VE ETİK

İLKE

- Latince "principium" kelimesine karşılık gelen ilke "ilk, asıl, temel olan" anlamına gelmektedir. İspata gerek duyulmayan, nasihat niteliğinde önermelerdir.
- İlke, TDK tarafından "her türlü tartışmanın dışında, üstünde sayılan, anadüşünce ve inanış, baş kural" olarak tanımlanmaktadır.
- Bir meslek ya da uygulama alanındaki etik değerler bir araya gelerek belli başlı kuralları ifade eden yazılı maddeler halinde etik ilkeleri oluştururlar.
- Aydın ilkelerinin kurallara göre daha genel ve soyut olduğunu ve insanın doğru davranışta bulunabilmesinin kendi elinde olduğunu vurgulamaktadır.

- Örneğin; "insan kendisine ve başkalarına bilinçli olarak fiziki ya da duygusal zarar vermemelidir." gibi bir ilke olduğunu düşünelim. Bunun cezai bir yaptırımı yok. Bir film izlediğimizde bu sizi psikolojik olarak etkileyebilir fakat etkilendiği için bunun cezai bir yaptırımı olmayacaktır.

- Etik ilkeler, kişiler üzerinde yasalar gibi yaptırımları olan kurallar değildir. Etik ilkeleri oluştururken dikkat edilmesi gereken bazı noktalar:
- Resmi etik ve gayri resmi etik uyumlu olmalıdır.
- Oluşturulan ilkeler açık, net ve anlaşılır olmalıdır.
- İlkeler birbirleri ile çelişmemelidir.
- İlkeler uygulanabilir olmalıdır.
- Etik ilkeler katılımcı bir anlayışla oluşturulmalıdır.

Etik ilkelerin geliştirilmesinde şu adımları önermektedir,

Kanun ve yönetmelikleri gözden geçirmek.

Öncelikli değerleri belirlemek.

Güncel problemlere çözüm üreterek değerleri tanımlamak.

Çıkar sahipleri tarafından takdir edilebilecek etik değerleri düşünmek.

Yeni etik değerleri duyurmak ve yaygınlaştırmak.

Etik değerleri yıllık dönemlerle güncellemek.

İnsan davranışlarını yönlendiren 3 temel kavram,

- DEĞERLER
- AHLAK
- ETİK

Etik, değer ve ahlak kavramları birbiriyle yakından ilişkili ve kimi zaman birbiri yerine kullanılabilen kavramlardır.

Etik, değer ve ahlak kavramlarıyla ilgili bilinmesi gereken; bu üç kavramında insan davranışları yönlendirdiği ve belirlediğidir.

- Etik ilkeler her çalışma ya da sosyal alana göre farklılaşabilir. Ancak Lambertan ve Minar etik ilkeler oluşturulurken de temel alınması gereken ilkeler olduğundan söz etmektedir. Bunlar; "hakkaniyet, insan hakları, faydacılık ve bireysellik" ilkeleridir. Aydın bunlara ek olarak "eşitlik, tarafsızlık, sorumluluk, insan sevgisi, tutumluluk, demokrasi, saygınlık ve güven, hizmet bilincinin ve kalitenin yükseltilmesi, açıklık, hak ve özgürlükler, yasa dışı emirlere direnme, çıkar çatışmalarına girmeme" gibi ilkelerinde dikkate alınması gerektiğini belirtmiştir.

ETİK ÇEŞİTLERİ NELERDİR?

Etik her alanda çeşitli isimlerle karşımıza çıkabilir. Örgütsel etik, yönetsel etik ve meslek etiğinden söz edilebilir (Aydın, 2012).

- **Örgütsel Etik:** Örgüt kavramının genel anlamı, belirli hedefler ve çıkarlar çerçevesinde belirli sayıdaki insanların oluşturduğu, kendince kuralları olan birliklerdir. Örgütün örgüt olabilmesi için iletişim halinde olan üyelerin istekle gerçekleştirebileceği hedefleri olması gerekir (Aydın, 2012). Dolayısıyla örgütsel etik de, örgüt içindeki kişilerin, davranışlarını tutarlı yapacak kurallara, değerlere ve bir yol göstericiye ihtiyacı vardır. Bütün bunlar örgütsel etiği oluşturur.

- **Yönetmel Etik:** Yönetim, örgütün hedefe ulaşmasını sağlayan insan ve kaynak gücünün koordinasyonunun sağlanmasıdır. Kurumdaki, kişileri organize etmek yönetimin işidir, bunların gerçekleştirilmesindeki kurallar ve etik değerler yönetmel etiği oluşturur (Aydın, 2012).

- **Meslek Etiği:** Meslek, kişinin yaşamını devam ettirebilmesi, temel gereksinimleri için maddi kazanca erişebilmek adına bir iş kolunda görevini yerine getirmesidir. Bir uğraşın meslek olarak kabul edilebilmesi için etik ve ahlak ilkeleri gibi bazı ilkelere ve özelliklere sahip olması gerekir (Aydın, 2006). Meslek etiği belirli bir meslek grubunca mesleğe ilişkin olarak ortaya çıkarılıp korunan; meslek üyelerini belirli bir şekilde davranmaya yöneltten, meslek içi rekabeti düzenleyen, mesleki olarak yetersiz ve ilkelere aykırı davranan kişileri meslek dışına iten, mesleği geliştiren ve meslek yararına kullanılan ilkelerin bütünüdür (Özkalp ve Kirel, 2005).

Bir meslek için etik ilkelerin tanımlanmasının faydalarını Desensi ve Rosenberg (2003) altı maddede özetlemiştir (Akt:Aydın, 2006):

1. Meslektaş baskısı sağlayarak, kişileri etik davranış sergilemeye teşvik eder.
2. Kişilerin, kişilikleri yerine, doğru ya da yanlış eylemler konusunda daha tutarlı ve kararlı bir rehberlik sağlar.
3. Belirsiz durumlarda nasıl davranılacağı konusunda rehberlik eder.
4. Yöneticelerin otokratik gücünü kontrol eder.
5. Örgütlerin toplumsal sorumluluklarını tanımlar.
6. Örgütün ya da mesleğin çıkarlarına hizmet eder.

- Her meslekte ayrı ayrı etik ilkeler vardır ve bunu ayrı ayrı tanımlamak gereklidir. Çünkü bir meslek için etik olan bir davranış başka bir meslek için etik olmayabilir. Örneğin mayo giyerek işe gitmek öğretmen için etik olmayacaktır ancak sahilde çalışan bir cankurtaran mayo giyerse mesleğine uygun bir kıyafet olur ve etik dışı davranmamış olacaktır. Bu gibi durumlar olacağından bütün meslekler için, meslek özelinde ayrı ayrı düşünülerek etik ilkeler oluşturmak doğru olur. Aksi durumda ilkelerin uygulanabilir olmaması, ilkeler arasında çelişkiler olması gibi ilkeleri atıl kılacak durumlarla karşılaşılabilir.

Örneğin poliklinik mesleği için tanımlanan etik ilkeler içinde şu ifadeler yer almaktadır (Aydın, 2012; Bal ve Eryılmaz, 2002; Smith ve Bace, 2003).

- Mesleki Profesyonellik
- Mesleki sorumluluk
- Mesleki etkinlik
- Eleştirilere açıklık
- Bireye saygı
- Hak ve hürriyetlerin korunması
- Deliller doğrultusunda rapor hazırlayabilmek
- Eşitlik ilkesinin gözetilmesi
- Özel hayata saygı
- Sır saklama
- Dürüstlük
- Tarafsızlık
- Adil ve yansız karar verebilmek

Bunlara benzer şekilde polişliğin bir alt çalışma birimi olan kriminal uzmanları ve olay yeri inceleme görevlerinin mesleki etik ve değer kavramları Beyaz (2011) tarafından aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

- Laboratuvar incelemesi
- Delil, personel ve uzman güvenliği
- Görev bilinci, verimlilik ve profesyonellik
- Rüşvet ve hediye kabul etmeme
- Kendini geliştirme ve eğitime açıklık
- Nezaket ve meslektaşlara saygı
- Hukukun üstünlüğü
- Tarafsızlık
- Dürüstlük
- Eleştiri
- Topluma güven

- Aynı mesleğin özel alt çalışma alanlarında dahi etik ilkeler bakımından farklılıklar olabilir. Bir başka meslek etiği örneği de hemşirelik meslek etiğidir. Aşağıda hemşirelik mesleğine yönelik Uluslararası Hemşireler Konseyi'nin hazırladığı Hemşireler için Etik Kodlara yer verilmiştir. Bu etik kodlar "Hemşireler ve İnsanlar, Hemşireler ve İşbirliği halinde Çalışanlar, Hemşireler ve Uygulama, Hemşireler ve Meslek alt bölümleri tanımlanarak aşağıdaki gibi özetlenmiştir (Akt: Dinç, 2009) :

**ARASTIRMA SÜRECİNDE ETİK
İLKELER**

**ETİK DİŞİ DAVRANİSLAR VE ETİK
İHLALLER**

Etik İlkeler

- Etik ilkeler toplumdaki kişilerin ortak eylemler göstermesi beklendiğinde kabul edilebilir davranışları tanımlamakta ve belirsizlikleri ortadan kaldırarak rehberlik etmektedir. Akademik etik ilkeler de akademik çalışma yapan bireylerin karar ve eylemlerinde yol gösterici olarak karşımıza çıkmaktadır.

- Etik ilkeler alanyazında iki farklı açıdan ele alınmaktadır. Bunlar, araştırma süreçlerinde uyulması gereken ilkeler ve meslekler açısından tanımlanan etik ilkeler şeklindedir.
- Bunu kurumsal ve uygulamalı etik şeklinde ayıranlarda bulunmaktadır.
- Akademik alanda çalışan araştırmacıların etik ilkelere önce uymak zorunda oldukları bazı sorumlulukları vardır.

Değerler-İnsan İlişkilerinde Uyumun Temelidir.

- Değerler insan ilişkilerini yöneten ve şekillendiren yazılı olamayan içsel ilkelerdir. Eğer biri, ikili ilişkideki değerlere uygun olarak davranırsa, o zaman bu ilişkiler dengeli ve uyumlu olmaktadır.
- Örnel olarak yurttan aynı odayı paylaştığımız arkadaşımızın uyku saatimize saygı göstermesini istememiz verilebilir. Eğer bu konuda karşılıklı saygı sağlanırsa her ikimizde mutlu oluruz. Bu bağlamda aynı odayı paylaştığımız kişiye saygı çerçevesinde yaklaşmamız değerler ile ilgilidir.
- Değerler, ilişkilerde uyumun temelini oluşturur diyebiliriz.

Araştırmamanın Katılımcılarına Karşı Sorumluluk

- Katılımcılar araştırmaya katılmadan önce araştırma hakkında bilgilendirilme hakkına sahiptirler. Buna bilgilendirilmiş izin denilmektedir. Bilgilendirmiş izinde en önemli unsur gönüllülüktür.
- Araştırma yazılı onay gerektiriyorsa üniversite inceleme heyetine şu temel öğeleri kapsayan bir mektup hazırlanmalıdır.

- Araştırma amaçları, katılım süresi, izlenecek prosedürlerin açıklanması
- Olası risklerin betimlenmesi
- Araştırmadan, katılanlara ve başkalarına gelebilecek olası yararların belirtilmesi
- Kayıtların gizliliğinin devam edeceği süreyi gösteren bir ifade
- Araştırma ve araştırma deneklerinin hakları için kime başvurulacağının, deneklerde araştırma ile ilgili yararlanmalarda kiminle bağlantı kurulacağının açıklanması.
- Katılmanın gönüllülük ilkesine göre olduğunun katılmayanlara ceza ya da çıkar kaybının olmayacağının belirtilmesi gerekmektedir.
- Dürüstlük ve açıklık katılımcılar ve araştırmacı arasında oldukça önemlidir. Katılımcılar istedikleri zaman araştırmadan ayrılabilme haklarına sahiptir.

Topluma Karşı Sorumluluk

- Araştırılan kişilerin özel mesleki yaşamları ve düşünceleri açığa çıkacağından bu kişilerin isimlerinin doğrudan kullanılmaması gerekmektedir.
- Ancak bazı araştırmalarda istemeden de olsa katılımcıların isimlerinin gizlenmesi mümkün olmaz. Bu durumun araştırmanın başlangıcında katılımcılara açıklanması gerekmektedir.

Etik ilkeler

- Gerçeğe uygunluk
- Katılımcılara zarar vermeme
- Bilgilendirilmiş onam
- Araştırmacının sorumluluk ve hakları
- Araştırma yazarlarının tanımlanması
- Alıntı yapmada uygunluk
- Etik ilkelere uyma